7.4. Kumar

Şans ve becerinin birlikte veya tek başına söz konusu olduğu bir olay veya yarışmanın ya da belirsiz bir olayın sonucu üzerinde bahisleşme, iddiaya girme ve bu yolla para kazanma, menfaat elde etme şeklinde tanımlanmıştır.[60] Kur'an'da kumar kesin olarak yasaklanmıştır.[61] Yüce Allah Maide suresinde şöyle buyurmuştur: **"Ey İman edenler! Şarap, kumar, dikili taşlar (putlar), fal ve şans okları şeytan işi birer pisliktir. Bunlardan uzak durun ki kurtuluşa eresiniz."**[62]

İslam'da meşru mal kazanma yöntemi karşılıklı rızaya dayalı ticarettir. Kumarda ise asıl olan malda ticaret değil şanstır; mal bahse alet edilmekte, şansa bel bağlanmaktadır. Günümüzde yaygın olarak başvurulan piyango, loto, toto, iddia, at yarışı vb. şans oyunları dinî açıdan değerlendirildiğinde kumar kapsamına girer.

Kumarın oynandığı alet ve metot önemli değildir. Oyun, taraflardan birine veya birkaçına kâr sağlıyor ya da zarar veriyorsa bu oyun kumardır ve yasaktır. Kumarın kişiye ve topluma vereceği zararlardan bazıları şu şekilde sıralanabilir:

- Çeşitli meşru kazanç yolları vardır. Kişi bu yollardan biriyle geçimin sağlanması yönüne gitmeli, bunu şansa ve tesadüfe bırakmamalıdır.
- Kumar; kişinin çalışmasına, ailesine ve topluma, hatta insanlık yararına hizmetler yapmasına ve Allah'a (cc) karşı olan ibadet görevlerini yerine getirmesine engel olur.
- Kumarın zararları sadece oynayanda kalmaz, aile bireylerini ve toplumu da etkiler. Ayrıca işsiz güçsüz kimselerin çoğalmasına ve böylece birtakım sosyal bunalımlara sebep olur.
- Kumar yüzünden işlenen cinayetler ve cana kıymaların küçümsenmeyecek boyutlarda olduğu ve bu yüzden nice mutlu aile yuvalarının söndüğü bir gerçektir.

Daha pek çok zararları olan kumar, haramdır ve bu yolla elde edilen kazanç da meşru olmayan bir kazançtır. Meşru olmayan bir yol ile elde edilen kazançla ibadet niyetiyle bir şey yapılmaz.

TARTIŞALIM

Günümüzde yaygın olan şans oyunlarının kumar ile ilişkisini tartışınız.

---

60 MEB, 209.
61 bk. Bakara suresi, 219. ayet; Maide suresi, 90-91. ayetler.
62 Maide suresi, 90. ayet.